

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
 Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
 Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
 Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.
 Fél évre: 4 „ Egyes szám 20 fillér.
 Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Tápszervizsgálat és szabadszék.

Az élelmi szerek folytonos drágulása ólomsúlyként nehezedik Orsova község közönségére. Minden irányból hangzik a panasz, hogy az állapotok napról-napra tűrhetetlenebbek; de különösen nagy az elkeseredés a húsfélék szokatlan magas ára miatt. A keleti államoktól való hermetikus elzárkózás, valamint a környék lakosságának télenléte és Orsova község közönségének némtörődömsége csak nehezítik a megélhetést itt a végvidéken. Ha hozatnak is be külföldről itt-ott élelmi cikkek, azokat az eladó a néki tetsző árban sózza a nyakunkra, mert tudja, hogy reá vagyunk utalva; sőt arról is megvan győződve, hogy nem vagyunk válogatóság, drága pénzzel fizetjük a silány portékát is.

Az élelmi szerek közegészségügyi vizsgálatát nem teljesítjük oly mérvben, a mint azt érdekeink megkívánják. Csekély tápértékű hus, döglődő baromfi szennyes tej és éretlen gyümölcs özönlik községünkbe s így rendszeresen követik el a mérényletet nem csak zsebünk ellen, hanem egészségünk ellen is. Amennyiben ezen Ázsiára emlékeztető állapotokon segíteni akarunk, már pedig hogyan akarunk, sürgősen intézkednünk kell oly irányban, hogy ha már kényszerülve vagyunk is élelmi cikkein-

ket magas áron beszerezni, akkor azok úgy a közegészségügyi kivánalmaknak mint az érték fizetett árának megfeleljenek.

Ebből természetesen nem következik az, hogy a kisebb tápértékű de egyébként egészségünkre teljesen ártalmatlan tápszereket megsemmisítsük vagy kiiltssuk piacunkról, mert ezáltal éppen ellenkezőjét értenék el célunknak, a megélhetés könnyebbé tételének, hanem igenis osztályozzuk az árakat, bíráljuk meg azok minőségét, értékét stb. és gyakoroljunk befolyást az árak megszabására. Na és itt elsősorban a helyi hatóság tevékenységére van szükség. Orvosaink kiváló szakismerete és ügybuzgósága kellő garantiát nyújt nekünk arra, hogy a község előljáróságát az élelmi szerek vizsgálatára vonatkozó szabályzat megalkotásában és annak következetes végrehajtásában sikeresen támogatni fogják. Mint Orsova községnek ez idő szerinti husvizsgálója és vágatási biztos, hivatottnak érzem magamat arra, hogy a tápszerek egyik legfontosabbjának, a husnak mikénti vizsgálata, osztályozása és kezelése tárgyában javaslatot tegyek, kizárólag a nagy közönség érdekeit tartva szem előtt, a nékiül hogy a hustermelők jogait érinteném.

Mindennek a rend lévén az alapja, elsősorban is rendet kell teremteni a husvágás, a husbehozatal és husfeldolgozás terén. Örömmel konstátalom, hogy

a husvágásra vonatkozó szabályokat legujabb idő óta husiparosaink betartani törekszenek, amennyiben a közakarattal megállapított vágási időt betartják s ezáltal lehetővé teszik a szabályszerű és egyöntetű vizsgálatot. Kár, hogy közvágóhidunk nincs a sertésvágásokra berendezve, amin azonban egy kis jóakarattal és csekély áldozattal segíteni lehetne, sőt azt a község érdemes bírása Freyler Ignác úr e sorok írójának részben meg is ígért. Ha pl. rendes vízfóralónk lessz és a vágóhid közvetlen közelében levő, cementezett talaju istálló felét a vágóhidhoz vesszük, azon a jobboldali cellából ajtót vágunk, semmi sem állja többé útját annak, hogy a sertésvágások is a közvágóhidon történjenek.

Szerbiával kötött állategészségügyi egyezményünk értelmében onnan a husbehozatal, az egyezményben kikötött feltételek mellett, meg van engedve. A belépő állomás vezetője megvizsgálja a származási és egészségi bizonyítványok helyességét, a község vágatási biztos pedig teljesíti a behozott húsfélék szabályszerű vizsgálatát — köz- és állategészségügyi szempontból. (Miert szükséges kettőnek vizsgálni? Nem drágítja ez meg a húst? Szerk.) A közfogyasztásra szánt husok sorsa háromféle lehet. 1. feltétlenül közfogyasztásra bocsátatnak, 2. feltételelesen bocsátatnak közfogyasztásra, az az szabadszékre utaltatnak, 3. mint egészségi szempontból aggályosak elkoboztatnak.

a vásárlással, előveszi itt az összes óvatosságát és nagy körültekintéssel lép be a kereskedőhöz.

— Aggyon Isten, — szól odabent — Bó't ez ugy-e?
 — Bolt, bolt, — feleli a gazda.
 — De tán csak nem cukros bót?
 — Hogy volna, látja, hogy köayvet árulunk.

— Akkor nyomon vagyok, — mondja némi furfanggal és szétveti mellén a subaszárnyakat, hogy belekapaszkodhasson a pipaszárba.

— Mivel szolgáljunk?
 — Könyv kéne neköm, uram, könyv — adja tovább tétován a szót István s eközben alaposan szemügyre veszi a rak-tárt, hogy ugyan van-e miben válogatni. Mert az a szándéka. Ha már pénzt ad ki, véli magában, miért ne válogasson is.

— Hát az van — nyugtatja meg a szóval a boltos — de milyen könyv kell?
 — Oskolába való.
 — Jó, jó, de milyen iskolába való?
 — Miljen! . . . — akad meg Kis Lukács a kérdésen. — Hát azt man én így kívülről meg nem tudom mondani. Hanem ojat aggyon az úr, amelyik a zódfa-iskolába köll.

— Ide a Pálfi-kapitányságba?
 — Ügön, ügön, a félszömu tanítóhon.
 — Értöm, — mondja tovább a

TÁRCA.

István könyvet vesz.

Kis Lukács Istvánnak harmadszor hozta haza a gyerek az üzenetet a domaszéki oskolából, hogy könyvnek lenni kell. Így kívánja ezt a törvény, másrészt meg ki látott már könyv nélkül való tanítást. Az üzenet mellett ezúttal ott volt a kemény intelem is: ha könyv nem lesz, lesz birság. Ez szöget ütött István fejébe. Inkább ad harminkét krajeárt a boltosnak, gondolta, mint két forintot a szegények oltárára. Pedig szerette volna még halogatni a dolgot, mert öneki is, mint legtöbb parasztembernek, az a meggyőződése, hogy elég az embernek a maga észbeli okossága, amit az Isten adott neki, minek azt még az oskolában is szaporítani; fogja meg a dolog végét: többre halad.

Nézte a gyereket, tünődött, azután azt mondta:

— Hát aztán tudsz-e mán valamit?
 — Tudok.
 — Mit ugyan?

A gyerek feszes állásba vágta magát, úgy, amint azt immár két hónap óta tanulgatta és úgy mondta föngbhangon:
 — Rő, bö.

— Hát ez mi? — Akadt meg Kis Lukács a feleleten.

— Rő, mög bö — ismételte újból a gyerek. (Voltaképen az r és b betű akart ez lenni.) Ebből azután értse meg Kis Lukács, hogy miből áll a nagy sapkás, meztlábos gyerek iskolai tudománya. Nem kell azon megütközni, hogy báránybőrsapkásnak és meztlábosnak mondott, mert tényleg ilyen a tanyai gyerek egészen addig, amíg be nem teríti fehér takarójával a mezőt a hó. Az első dőre előkerül a meleg sapka, a csizmára azonban csak nagysokára jön a sor, mert hiába, ez drágább is, meg hamarabb is szakad.

— Hát rő, mög bö, — mondta István — de itt már ő is elakadt. Mit is szóljon. Pap gondja mit prédikál, gondolta, nátha ebből meg valami nagy dolog süli ki. Ehelyett meg egyszer megkérdezte a fiút:

— Aztán csakugyan köll az a könyv?
 — Köll hát, erősítette a Pista gyerek.
 — Nohát, ha csakugyan ojan szörnyen nagyon köll az a könyv, akkor mögvőszöm.

Igy jött voltaképen a szándékára Kis Lukács István és következett el másnap, amidőn már túladott az eladni-valóján a piacon, a könyvesboltba. Nehogy azonban valamiképp megcsalódjon

Ezek előre bocsátása után lássuk, hogy mily eszközökkel kell dolgoznunk a türethetetlen drágaság leküzdésében, vagy legalább annak enyhítésében.

Szabó István.

Egy est Ada-Kalehn.

A szultán trónralépésének évfordulóját, mint minden évben, ez idén is megünnepelték az ada-kalehi törökök. Igazán csodálatraméltó és megszivlelendő példát mutat föl a kies sziget maroknyi népe, hogy körülvéve három idegen ország lakosságától, megőrizte híven nyelvét, szokását, erkölcsét, vallását, — és végtelen szeretetét igazi ura, a padisah irányában, ki távol van bár tőlük, de azért nem feledkezik meg róluk, és szeretetüket, hasonló kegyvel viszonozza, hiszen tavaly is nagyobb összeget juttatott hű alattvalói mecsetjének javítására!

Kettős volt az ünnep annak öröme, hogy a felséges úr megmenekült a gyilkos bombájától!

Az évforduló napja összeesett a péntekkel, vagyis a törökök vasárnapjával. Egész nap szólott a magyar cigányok és a szerb guzlicások zenéje, és fel-fel hangzott a lelkesült törökök kiáltása:

„Szultán Hamid csak jása!”

Este megérkeztek a magyar, szerb, román vendégek, kiket a vendéglátó kereskedők Hairi és Ahmed Rákóczy indulóval fogadtak, mire a bástyaormán felállított mozsár-ágyuk bömbölték el a megfelelő üdvözléseket.

Az esti homályban kigyúltak a minarett-tornyán a színes mécsesek, mire a keskeny utcákon keresztülhúzott dróton kigyúl a számtalan tarka-barka lámpion, a szultánt éltető sok, fényesen megvilágított jelmondat, újból megszólalnak a mozsarak, hangzik a zene; színes léggömbök esendes méltósággal emelkednek az égbe, viszik a hű nép üdvözlését!

Majd Hairi és Ahmed urak költség nem kimeléséből, a röppentyük nagy tömege világítja be, kék, zöld, vörös, fehér hulló-csillagaival az eget, egy pillanatra versenyre kelve az ég ragyogóvilágaival és a kelő hold méla, ezüstös színével!

könyvárús s most már valamennyire tájékozódik is a könyv felől, mivelhogy részben igaza van Istvánnak, egyik iskolába ilyen, a másikba amolyan kell idekint a tanyán. Hogy miért, nem tudom. Lehet, hogy az egyikben nagyobbak a betűk, a másikban meg kevesebb van. Végre is ez nem hozzánk tartozik, vannak hála Istennek elegendő, akik a népnevelés szent ügyével foglalkoznak. S ha egyéb jó nincs is a dologban, így legalább megösmerszik a gyerek, hogy ki melyik iskolába van beírva.

— Abécés legyen az a könyv, vagy olvasó?

— Ojan, amelyikbe mind a kettő mögvan; de mög hogy mégis csak több abécé lögyön benne, mer' kicsi a gyerek, most mén először az iskolába.

Lassankint dülőre jutnak a könyvvel, a boltos levesz egyet az állványról s oda adja Istvánnak.

— Ez az, bátyámuram Ez kell magának.

— Neköm! — szól hirtelen, félreértve a szót István — no, neköm nem köll uram, nem is köllött soha életömbe, mégis mög vagyok.

— Hát a fiának, vagy akinek veszi — egészíti ki amaz a szavát szelíden mosolyogva.

A sáncormokon megjelennek a lefátyolozott török nők, hogy ők is lássák: miként mulatnak férjeik, fiaik, testvéreik és apáik a nagy padisah ünnepén. Durrognak az üvegek, emelkedik a hangulat; a csoportba gyűlt gyermekek rövid idő közökben kitörő lelkesedéssel éljenek a felséges urat!

Lassan-lassan a vendégek is eltávoznak, és a mint a boltozat alatt áthaladnak, megdördülnek fejük felett a mozsarak, a boltozat kapujánál, az ágyuk megvilanó fényénél, a messzelátó lélek egy pillanatra megdöbbenve látja maga előtt a szörnyű csatákat, melyet egykor-e várért vívtak, — míg a Rákóczy induló üde hangjai fel nem ébresztik azon tudatra, hogy ez a nép őrizte és őrzi mind ez ideig a mi kibujdosott vezérlo-fejedelmünk kihült szent porait és ajkunkon önkéntelenül kitör a hamar eltanult szózat: „Szultán Hamid csak jása!”

Köszönet Ahmed és Hairi uraknak, hogy szíves meghívásukkal és fáradságot nem ismerő, költséget nem kimélő szíveségükkel bennünket meghívtak, hogy a csodás keletnek egy kis, de igen kedves részét megismerhessük Reméljük, hogy jövőre még többen fogják ez alkalommal felkeresni a kies szigetet, hogy maguknak egy kedves, kellemes estét szerezhessenek!

Omega.

Az iskolai beírások eredményei.

Az iskolák kapui megnyitottak, a tanuló ifjúság 2 hónapi vakációzás után ismét elárasztotta a tantermetek, ahol azon fegyvereket igyekszik megszerezni, melyekkel az élet nehéz harcát kell majd egyszer megküzdenie.

Örömmel konstatalható, hogy mai napság már a népség legalsó rétege is kezdi belátni az iskoláztatás szükségességét, s gyermekét iskolába küldi nemcsak azért, mert erre őt a törvény betűje kötelezi, hanem mert belátja, hogy az élet nehéz küzdelméhez az olvasni-írni tudás, valamint az iskola nyújtotta közismeretekben való jártasság elengedhetetlenül szükséges.

Az orsovai állami iskolákban szept. 1—7-éig tartottak a beírások, s külö-

— Persze hogy persze. A fiának hát... Azt akarják ebből kiokosítani.

Kis Lukács kezébe veszi a könyvet, forgatja előre, hátra, sőt még azt is megvívgyázza, hogy szép papirossal van-e bevonva a táblája.

— E' vóna az? — mondja később. — Ugyan nézze mán mög, benne van-e az „Erdő szelín.”

Ezt a beíratásnál mondták neki bővebb magyarázatul. Onnan tudja, hogy az Erdő szelén olvasmányoknak is benne kell lenni. A kereskedő kinyitja a könyvet s rámutat az újjával.

— Benne hát. Ehol van e. István kiveszi a szájából a pipát, előre veti támaszték gyanánt az egyik lábát és sunyítva mosolyog:

— Neköm ugyan mutathatja a tén-sur, én annyit értök ehön, mint maga az ekeszarváhon. Elhiszi-e?

— El én, — mulat a boltos István szaván — de maga is elhiheti, amit én mondok.

— Nohát el is hiszöm, de azért még se hagyom helbe ezt a könyvet. Mer' lássa ennek a táblája nem szép, a gyerek pedig jobban húzódik a szébbhön. Hátha annak nagyobb foganatja lösz, ha mán rákényszerítik.

Nincs más tennivaló, mint leadni egy

nösen a polgári fiú- és polgári leányiskola mutat erős létszámemelkedést.

Az eredmény különben a következő:

a) A polgári fiúiskolába beiratkozott összesen 151 növendék, vagyis 18-cal több, mint a mennyi volt tavaly a tanévvégéig. E létszám osztályonként a következőleg oszlik meg. Az I-sőben van 58, 12-vel több mint tavaly, a II-dikban 39, 4-gyel kevesebb mint a múlt évben, a III-dikban van 33, 5-tel több az előző évinél, a IV-dikben 21, a gyarapodás itt 6.

b) A polgári leányiskolába beiratkozott 75 tanuló, vagyis 6-tal több, mint a múlt tanévben. Az I-sőben van 26, vagyis 5-tel több; a II-dikban 16, vagyis 10-zel kevesebb, a III-dikban 24, vagyis 11-gyel több mint az előző évben; a IV-ben van 9, annyi mint tavaly.

Ez a létszám ismét fényesen igazolja, hogy e leányiskola hézagpotló, s a tantestület egy égető szükségén segít ezen iskola fenntartása által.

c) Az elemi fiúiskolába beiratkozott 248 tanuló, vagyis az I-be 71; a II-dikba 48; a III-dikba 67; a IV-dikbe 53; az V-dikbe 7; a VI-dikba 2.

d) Az elemi leányiskolába beiratkozott 208. És pedig van I-sőbe 53; a II-dikba 47; a III-dikba 52; a IV-dikbe 42; az V-dikbe 13; a VI-dikba 2.

Az előző év teljes létszámához hasonlítva a jelenlegi eredményt, azt találjuk, hogy a fiuknál 18-cal, a leányoknál 31-gyel vannak kevesebben. Ennél az apadásnál azonban figyelembe kell vennünk, hogy potlólag is történnek beírások, különösen a hajósok szokták gyermekeiket később behozni. Valamint a tankötelesek jegyzéke alapján történt kimutatás folytán a hatóság e héten fogja a hanyag szülőket a gyermekek beiskolázására kényszeríteni.

Érdekesnek találjuk megemlíteni azt is, hogy az ifjúság összesen 7 vallásfelekezetre oszlik, vagyis van: román-kath., gör.-kath.; gör. kel. (ebből is román és szerb) ág.-evang.; ev.-ref.; izraelita és mohamedán. Ez utóbbi vallásfelekezetet 2 adakalehi tanuló képviseli.

másikat is, meg egy harmadikat is hadd válogasson István. Válogat is. Végre megakad egyen a szemé. Ez jó lesz, gondolja. De most már az a baj, hogy vastag a könyv. A vékonyabbnak bizonyosan kisebb az ára. Ki is mondja hamarosan a gondolatát:

— Ugy-e uram, nincs ennél vékonyabb?

— Hogy lenne. E fájtában nincs.

— Mer' sokallom, lássa Húsvétig úgyse bírja ezt mind kitanúlni az a gyerek. Kár a többi részér' a péz.

Most már arra is ráállna Kis Lukács, hogy ketté szakítsák a könyvet; de ezt már nem meri javaslatba hozni, mert látja, hogy eddig is sok időt vett el a boltostól, aki ezalatt akár hat embert is kielégített volna. Hát ne boszantsuk még ezzel is. Igaz, hogy fele is elég lenne, mert úgy all a dolog, amint István mondja, ha kitavasodik az idő s a gyereket legeltetésre vagy más egyébre fölhasználhatja az apja, tehetnek neki akármit, ő bizony nem iskoláztatja tovább a fiát. Több haszna van annak a munka körül, mint a négy fal közt a padok között. Meg az esze és a gondolata is odakint jár má annak az ökönyi gyerekeknek a mezőn, a szabad ég alatt, ahol virágok kezdik hímézni a földet,

HIREK.

Vendégek Orsován. A Zimonyból érkező D.G.T. ma délutáni hajójával igen neves vendégek érkeznek városunkba. Ugyanis Uhlyárik állategészségi felügyelő kíséretében dr. Kautz és dr. Ströse berlini kormánytanácsos, dr. Zeglitz bécsi helytartó tanácsos és báró Podmanitzky ministeri titkár, akik megérkezésük után csónakkal Ada-Kalehrra rándulnak, onnan visszajövet a Koronakápolnát tekintik meg és ezután az esti vonattal Herkulesfürdőre utaznak tovább. — Az ide érkező vendégeket Szabó István m. kir. állatorvos fogadja és kalauzolja. — E hó 12-én az M.F.T.R. „Margit” nevű hajójával számos kiránduló jött messze földről Orsovára és pedig a VIII-ik nemzetközi állatorvosi kongresszus mintegy 120 tagja. Vendégeink megérkezésük után Ozanics és Rémi szállodákban meguszonáznak, ladikon mentek Ada-Kalehra, onnan visszajövet pedig kocsikkal Herkulesfürdőbe folytatták utjukat. Az illusztris vendégeket Szabó István m. kir. állatorvos fogadta.

A Pancsován tartott *polgármesteri* értekezetről mintegy 20 városi polgármester érkezett szinte ezen hajóval Orsovára és innen Ada-Kaleh megtekintése után az esti vonattal utjukat Herkulesfürdő felé folytatták. Végül a D.M.K.E. egyesület mintegy 60 tagja és a szabadkai VII. országos iparos kongresszus résztvevői közül mintegy ötvenen látogattak meg városunkat. A mint látjuk az idegenforgalom mindinkább emelkedik nálunk. — Szükséges volna és bizony rá férne városunkra, ha a vendégek legalább is egy egy napot nálunk töltenének; de fájdalom, nem voltunk és nem is vagyunk mai napig sem ama helyzetben, hogy őket különféle látványosságokkal és szórakoztatással itt visszatartathatnók, pedig nagyon jól tudjuk, hogy vidékünk gazdag igen érdekes kiránduló helyekben, csak nem tudjuk ezt az idegen vendégeinknek kellő módon tudtára adni.

Országos orvosegyesület közgyűlése ez idén megyénkben Marillafürdőn volt, amelyen különösen megyei orvosok voltak nagyszámmal képviselve.

— Hát aztán mi lenne ennek az ára? — veti föl később a kérdést az ember.

— Harminckét krajcár.

— Harminckettő?! — mondja utána a szót megátalkodva István — nem tévesztötte el?

— Nem ám. Ennek ez az ára.

— Sok ez szörnyen ezér' a vékony könyvér' . . . Aztán még kép sincs benne.

A könyvárus hallgat, unja a fölösleges beszédet. Ráhagyja a dolgot Istvánra, hadd vergődjön ő. Vesződik is; újra nézegeti a könyvet, megnyalazza az ujjhegyét és lapozgatja, majd a külsejére esik a tekintete, azután újra szót ad:

— Mennyit mondott?

— Harminckettőt — feleli kurtán amaz.

— Sok tányércamagot köll ezér, eladni, mert jelenleg annak az ára van rázánva . . . Hát aztán úgy-e kéröm, azt a két vasat nem engedí le belüle?

A boltos nem szól. Kár is volna.

— Ennyiér' adja odakint a tanító is, pejig az is csak hasznót húz belüle — szaporítja tovább a szót István. — Engedgye le legalább maga azt a két pézt. Igaza van, valóban, ezért az árért adja odakint a tanító is, azonban ettől

A gyűlés után nagyrészüket az Aldunára rendezett kirándulást. Orsovára szept. 9-én a délutáni hajóval érkeztek s megtekintették Ada-Kaléht és a Korona kápolnát. Innen Herkulesfürdőbe mentek.

Megyei tanítói közgyűlés. A Krassó-Szörény vármegyei Tanítóegyesület ez évi közgyűlését szept. hó 20-án Herkulesfürdőn tartja, melyen tanügybarátok is szívesen láttatnak. A sorrend a következő: szept. 19-én este 8 órakor ismerkedő-est az *Ottó-féle* vendéglőben. Szept. 20-án reggel 1/2 8-kor istentisztelet; 8 kor választmányi gyűlés, 9-kor közgyűlés a színház nagytermében.

A közgyűlés tárgysorozata:

A)

1. Hymnusz. Éneklí a tanítótság.
2. Elnök megnyitja a gyűlést s üdvözlí a megjelent vendégeket s tagtársakat.

3. Emlébeszéd *Dengi János* dr. volt kir. tanfelügyelő. mint az egyesület megalapítója fölött. Tartja *Donszky* Lukács polg. isk. igazgató, az egyesület volt első elnöke.

4. Művészet a női kézimunkában. Szaktanulmányok alapján előadja *Tafferner* Béla főgymnásiumi tanár.

5. Az olvasás- és írástanítás kérdésének végleges megoldása. Előadla *Mendly* Lajos áll tanító.

B)

1. Az egyesület által kiírt pályázat eredményének kihirdetése s ehhez képest határozathozatal.

2. Alapszabálymódosítás.

3. Főjegyző jelentése az egyesület működéséről.

4. A „Népoktatás” szerkesztőjének jelentése.

5. A megyei tanszermuzeum örének jelentése.

6. Az egyes. pénztárosának jelentése.

7. A számvizsgáló bizottság jelentése

8. Az egyesület költségvetésének megállapítása 2 évre.

9. Az Eötvös-alap helyi gyűjtőbizottsága pénztárosának jelentése.

10. A megalapítandó Krassószörény-vármegyei Tanítók Internátusa részére az alapgyűjtés módozatainak megállapítása.

11. Az egyesület tisztviselőinek megválasztása 4 évre.

nem vesz, csak hogy halaszthassa a könyvvásárlást.)

A kereskedő a fejét rázza és ismét csönd lesz. A két ember tekintete eközben összeesik, István várja a két kis pénz leengedését, a boltos pedig a gondolatait fürkészi Kis Lukácsnak, hogy minő messze el vannak azok maradvá a mai világtól. Minő kevéssre becsüli ez az ember ama kincset, amely nélkül nincs boldogulás a mai életben s minő szűk határai vannak az ő lelki világának, ahol az egyszerűség és a tiszta, becsületes munka játsza a főszerepet. Amint észreveszi István, hogy hiába való a beszéd, előveszi a bőrbukaszt, szétnyitja s úgy tesz, mintha fizetni akarna.

— Köll-e a péz, uram? — kérdi.

— Köll.

— Harminc.

— Annyi nem. A harminckettő köll.

— Hát legalább aggyon hozzá egy szent olvasmányt.

— Az se lehet.

— Nem?! . . . Ejnye, ejnye, de pórolós embör az úr — mondja tovább s eközben veszi ki a pénzt a zacsokból. — Tudja, — emeli föl a hangját — van otthon egy iljen oskoláskönyv, az még a katoná fiamtúl maradt, de azt mög vissza küdi a tanító.

— Hát ha nem jó.

12. Az 1907. évben tartandó közgyűlés helyének megállapítása.

13. Jegyzőkönyvhitelesítők kijelölése

14. Indítványok stb.

IV. D. u. 1 órakor közös ebéd az *Ottó-féle* vendéglő termében.

V. Délután kirándulások a Cserna völgyében: Rablóbarlang, Vizesés, Hétmelegforrás, Gizella-kereszt, Damokled.

VI. Este 9 órakor táncmulatság a gyógyteremben.

A közös ebéd ára 3 korona. Jelentkezni erre előre kell.

Esküdtárszék tárgyalások. A 1905-ik évi harmadik esküdtárszék ciklus október 2-án veszi kezdetét és bezárólag október 12-éig tart. — Városunkból ezen időre kisorsoltattak és behivattak Karánsebesre, a kir. törvényszék székhelyére, esküdteknek: *Ritter* Károly, *Gründl* Gyula és *Hell* Miklós urak.

Ellenőrzési szemle elmaradása.

A honvédelmi miniszter augusztus 30-áról keltezett 7683/M. számú körrendelete alapján folyó évben úgy a közös mint a honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemlei; valamint a népfelkelők időszakai jelentkezései nem fognak megtartani.

Ismétlő leányiskola. Az ismétlő leányiskolában a tanítások szept. 17-én (vasárnap) d. e. 8 órakor kezdődnek. Figyelmeztetjük a szülőket és a gazdákat, hogy azon leányaikat illetőleg cselédeiket, akik 12 évesek elmúltak, s a 15-dik életévet még túl nem haladták, s egyéb iskolába nem járnak, az ismétlő iskolába okvetlenül beírassák, mert ellenkező esetben meg fognak büntettetni. Az ismétlő iskolába a tanulók díjmentesen járnak, s szeptember-október, ápr — június hónapokban a hittanon kívül heti 2, nov.—márc. hónapokban heti 5 órában át részesülnek oktatásban.

Halálozás. Ismét egy „szép reménnyel” kevesebb van a földön. *Stefanovics* Jenő hajózási hivatalnoknak hasonnevű fia, aki tavasszal költözött szülei Orsováról Bpestre, ott e napokban elhunyt. A 9 éves fiúcskát lehozták hajón Orsovára s e hó 12-én d. u. 4 órakor helyezték el örök nyugalomra.

Tanévmegnyitás az ipariskolában. A rendes tanítások szept. 14-én

— Dehogyan nem, dehogyan nem, csak hogy tuggya, máma már sok az okos embör, aztán forgatják a könyvet is. Pedig akin az ustor nem fog, üthetik azt karóval is.

Az apró pénzt azután leolvassa a pulpitusra, a könyvet a lajbi zsebébe illeszti óvatosan és úgy tesz, mintha indulna.

— Nézze, — mondja még — ehun a péze, tögye el. Hanem ha nem jó tanál lönni a könyv, visszahozom. Visszavöszí-e?

— Vissza, vissza, — feleli a könyvárus, csak hogy tisztuljon a bolt.

Meg is fordul István, össze is rántja magán a subát, azonban mielőtt kimenne, meglát az ajtó mellett a földön egy csapat színes nyomású naptárt. Ez még megállítja és szót is húz ki belőle. Azt, ami most hirtelen támadt a fejében.

— Lássá, — mondja — többet ért volna ilyenért adni a pézt, ebbe legalább benne van a Rinaldó is.

Azzal köszön és elindul, a subája szelet csap, amint megfordul és suhogva dörgölődzik az ajtófélfához. Nézzük; a lelkünket pedig valami különös hűvöség érinti meg, amint beteszi maga után Kis Lukács István az ajtót.

Cserny Mihály,

este 6 órakor az iparos- és kereskedő-tanonciskolában is megkezdődnek, figyelemztetjük tehát az érdekelt mestereket és kereskedőket, hogy tanoncaikat a mai naptól kezdve az iskolába pontosan járassák, s a szükséges taneszközökkel ellássák. „Sürgős munka” címén a tanoncokat az iskolába való menéstől visszatartani nem szabad, mert ez büntetést von maga után.

A gyászos vég. Az élet sok megpróbáltatásnak teszi ki az embert. A létért való harcban sok csalódás és szenvedés vár a küzdőre. De míg egyeseket ez a küzdelem megedz a további harcra, addig egyeseket teljesen letör, kitartásukat elveszi s az ilyen szerencsétlen sokszor inkább a halált választja, mint a bizonytalan jövőt. Manapság már a legközönségesebb hírek közé tartozik az életuntak közlése.

Az igen gyakran előforduló esetekből egy annyiban érdekel bennünket közelebbről, mert városunk egyik szülötteről és társai körében igen kedvelt fiatal emberről szól a szomorú hír. *Neuberger Lajos*, ki édesatyját, egy zuhatagkormányost, még fiatalkorában elvesztette, édesanyjával élt itt Orsován. A fiu felcseperedvén, a helybeli iskolát látogatta s azután a hajós pályán keresett magának jövőt. De a matrózkodás talán elvette kedvét pályájától s már felnőtt fiatalember korában elhatározta, hogy újra kezeibe veszi a könyveket, tovább tanul és más pályán keres boldogulást. Pancsován beiratkozott a kereskedelmibe s ott már 2 évfolyamot sikerrel elvégzett, amidőn a mult tanév végén egy tantárgyból megbukott. Bármennyire igyekezett ezt pótolni, a most lefolyt javító vizsgálaton sem sikerült elégtelen tanjegyét kijavítani, mi fölött a már 21 éves fiatalember annyira elkeseredett, hogy a pancsovai erdőben felakasztotta magát.

A tragikus végű fiatalember iránt általános a részvétel. Édes anyja egyetlen fiát gyászolja.

Megürült körjegyzőség. *Drimba Sándor* zsupaneki körjegyző lemondása folytán megüresedett államást ideiglenesen *Izsáky Károly* ohababisztrai segédjegyző látja el.

Szeptemberi nyár. A szeptembert az élet azon szakához szoktuk hasonlítani, amelyben az első őszt jelentkezik. Hosszú ökörnyalával, csipős reggeleivel, hűvös nappalaival figyelemztetni szokott bennünket, hogy készüljünk az ősze, készítsük elő a kályhát, ne feledkezzünk meg a felöltőről. Ez idén mind ennek semmi nyoma. Nyári meleg van reggeltől estig, izzadunk, akár csak júliusban. A fürdés még nem ért véget s a Cserna és Duna hullámaiban még sokan keresik az üdülést. Pedig ránk férne egy kis hűvösebb idő, különösen eső, mert kitikkad minden.

1553. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Az orsovai m. kir. fővámszolgabíró mint sóhivatal, hivatkozással a lugosi nagytekintetű m. kir. Pénzügyigazgatóságnak f. évi május hó 4-én 30787/Vl.

sz. a. kelt rendeletére 1906, 1907, 1908. években az orsovai pályaudvartól, az orsovai m. kir. sóhivatalhoz hozzávetőleg évenként 5000 méter mázsa sószállításának s máglyázásának biztosítására folyó évi szeptember hó 16-án reggeli 10 órakor a fővámszolgabíró helyiségében megtartandó nyilvános árlejtést ezennel kihirdeti.

A részt venni szándékozók kötelesek valamely helybeli m. kir. pénztárnál bánatpénz fejében, pénzben vagy

biztosítékképes értékpapirokban a szállításra kiirt fuvar mennyiség után igénybe vett fuvarbér egy évi összegének 5% azaz ötszázalékát letenni, mely összegről szóló nyugta az árlejtés alkalmával elő mutatandó.

A szerződési föltételek az orsovai m. kir. fővámszolgabírónál a hivatalos órák alatt tudhatók meg. 2—3

Orsován, 1905. szeptember hó 4-én.

M. kir. fővámszolgabíró.

4819. szám
kig. 1905.

Az orsovai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Krassó-Szörény vármegyei orsovai járáshoz tartozó zsupaneki körjegyzői állásra, mely lemondás folytán megüresedett és Zsupanek székhellyel 5. községből áll, pályázatot hirdetek.

A körjegyzői fizetés	1398.—
Iroda szolgál	240.—
Iroda átalány	136.—
Előfogati díjatalány	350.—
Napidíj átalány	200.—
Tűzifa átalány	160.—
Írnok tartás	480.—
Lakbér	480.—
Anyakönyvi dologi kiadás	113.40

Összesen: . . . 3557.40

és a magán munkálatokért a törvényszerű díjak.

Felhívom a pályázókat, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a, illetve 1900. évi XX. t. cz. 3. §-ában körülírt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi **október hó 15-ig** okvetlen beadják, mert a később érkezőket tekintetbe nem veszem.

A román nyelv birása szükséges.

A választás folyó évi **október hó 16-án délelőtti 8 órakor Zsupanek község-házánál** fog megtartatni.

Orsován, 1905. évi szeptember hó 12-én.

Péczy s. k.
főszolgabíró.

Halászháló készítő és háló kereskedők figyelmébe.

Ezennel ajánlok igen jó és erős halászhálót

2 ujjas (25 mm)	60 szembőségű méterenként	10 1/2 kr.
3 " (30 mm)	" " "	9 1/2 kr.
4 " (36-30 mm)	" " "	9 kr.
5 " (50 mm)	" " "	9 kr.
1 1/2 " (20 mm)	" " "	13 kr.
1 " (16-18 mm)	" " "	16 kr.

Minden más féle hálót is feltűnő olcsó árban készítették.

Képviselők kerestetnek.

4—4

Kohn Vilmos,

első magyarországi halászháló-készítő intézet

GÚTA (Komárom-megye).

Hirdetések legjutányosabban felvé-
tetnek az „**ORSOVI HIRLAP**” kiadóhivatalában.